

3. Az Öntészeti Szakosztály hatodik évtizede (2002–2012)

Az OMBKE Öntészeti Szakosztálya alapításának 60. évfordulóját ünnepli 2012-ben. 2002-ben, az alapítás 50 éves évfordulója alkalmából a szakosztály vezetősége összeállította és kiadta az „50 éves az OMBKE Öntészeti Szakosztálya” című könyvet, amelyben átfogóan, rendszerezetten, témacsoportok szerint összefoglalták a szakosztály addigi történetét.

A 60. évforduló alkalmat ad arra, hogy a mostani vezetőség a tagokból szervezett szerkesztőbizottság segítségével – az „50 éves...” könyv folytatásaként – elkészítse az elmúlt tíz év jelentősebb eseményeit, tárgyi és személyi adatait összefoglaló anyagot, ahhoz hasonló tartalmi és szerkezeti összeállításban, lehetőségét adva így az utókornak egy könyvben való megjelenítésre, mondjuk a 100. évforduló alkalmából...

A hatodik évtized összegyűjtött anyagát a szakosztály vezetősége az egyesület lapja, a BKL Kohászat különszámaként jeleníti meg, támogatva azt az igényt, hogy szaklapjaink legyenek szak-

máink történelmi hűségű megőrzői.

Ahhoz, hogy értékelni tudjuk a tíz év eseményeit, érdemes először röviden összefoglalni az öntödei ipar, az egyesület és a szakosztály helyzetét az ezredfordulón.

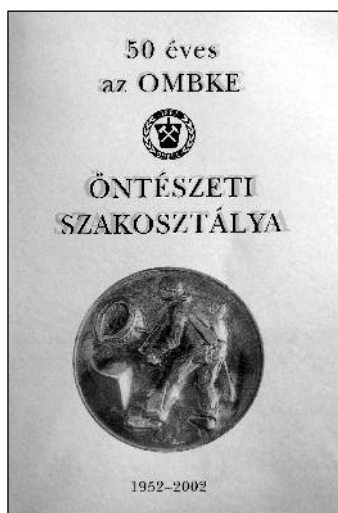
Az 1990-es rendszerváltást követően hazánkban jelentősen visszaesett többek között a gépgyártás, a járműgyártás (benne az autóbusz- és a vasútjármű-gyártás), valamint az építőipar termelése. Így ezen meghatározó iparágak kohászati termékigénye is drasztikusan csökkent. Ennek következtében nehéz helyzetbe kerültek a kohászati-öntészeti tevékenységet folytató cégek, vállalkozások is.

A teljesség igénye nélkül: megszűnt a Ganz-MÁVAG öntészeti tevékenysége (vas-, acél- és alumíniumöntészet), felszámolták a Soroksári Vasöntödét ill. annak jogutódját, megszűnt Sopronban a temperöntvény-gyártás. Jelentősen csökkent a Rába Magyar Vagon- és Gépgyár, a Csepel Autógyár, az IKARUS, a SZIM Szerszámgépgyárak és a Csepel

Művek öntvényigénye. Ebből eredően értelemszerűen csökkent a cégekhez, vállalkozásokhoz köthető és az Öntészeti Szakosztályhoz tartozó helyi szervezetek és szakcsoportok száma is: megszűnt a soproni, a győri, a kecskeméti, a kisvárdai, az öntödei vállalati, a Ganz-MÁVAG-beli, a soroksári, az egri és a salgótarjáni helyi szervezet.

Az ezredfordulóra lassan javult a helyzet, a magyar öntőiparban lényegében megtörtént a tulajdonosi, szerkezeti átalakulás, lényegesen megváltozott a hazai öntvénytermelés mennyiségi és minőségi kínálata. Csökkent a vasalapú öntvények, nőtt az alumínium-, azon belül is legnagyobb mértékben a nyomásos alumíniumöntvények gyártása. Ennek megfelelően alakult a magyarországi öntödék száma is, számos öntöde megszűnt, sok régi megerősödött, sok új jött létre. Viszont tény az is, hogy a ma működő és fejlődő öntödei vállalkozások nem elhanyagolható része nem magyar tulajdonba került.

Az elmúlt évtized szinte minden

■ A félszázados jubileumra kiadott könyv borítója és az ünnepi megemlékezés elnöksége (2002)

egyik évének megvolt a maga problémája is a hazai öntészetben. Szigorodtak a környezetvédelmi szabályok, dömpingáron szállítottak „keleti” öntvényeket a hazai és az európai piacokra, az alapanyaghiány miatt jelentős áremelkedések következtek be, a forint árfolyama, a hazai és a nemzetközi gazdasági környezet sokszor kiszámíthatatlanul változott, s gyakran módosult a vállalkozások működését befolyásoló törvényi háttér is.

Ilyen folyamatosan változó, állandó nehézségeket szülő gazdasági környezetben kellett az Öntészeti Szakosztálynak, mint szakmai-társadalmi szervezetnek is léteznie, a meglévő kapcsolatokat tovább kellett építenie, új kapcsolatokat kellett kiépítenie.

A szakosztálynak a szakmai, szervezeti munkájában is állandóan meg kellett újulnia, az új kihívásokat felismerve, azokat figyelembe véve kellett dolgoznia.

Ugyanakkor örömmel tapasztalható, hogy a működő és fejlődő vállalkozások egyre jobban felismerik azt a tényt, miszerint a saját tevékenységüket erősíti, segíti az OMBKE és vele az Öntészeti Szakosztály a maga sajátos eszközeivel, hagyományaival és lehetőségeivel. Szükség van az egyesület, a szakosztály tevékenységére, a szerteágazó öntészeti szakmát művelő vagy épenséggel onnan kiszoruló szakemberek összefogására.

Ebben a fejezetben ezért az események teljes körű felsorolása nélkül összegezzük a szakosztály 2002–2012 közötti időszakára vonatkozó általános érvényű adatokat, összefüggéseket. Az időrend szerinti eseményeket a 4. fejezet tartalmazza.

3.1. Az évtized rövid áttekintése egyesületi szempontból

Az Országos Magyar Bányászati

és Kohászati Egyesületet jeles elődeink 1892. június 27-én alapították a történelmi Magyarország területén levő Selmecebányán. Az egyesületnek alapításakor 543 személyi és 36 intézményi tagja volt.

Az I. világháborút követően, bár az ország elvesztette bányászatának és kohászatának jelentős részét, a tagság létszáma 730 főre növekedett. 1945 után, a szocialista iparfejlesztéssel párhuzamosan a tagság létszáma rohamosan nőtt, és 1986-ban elérte az eddigi legnagyobbat, a 8823 főt. Az 1990-es rendszerváltást követő visszafejlesztések és privatizációk következtében mára a taglétszám jelentősen lecsökkent.

2002-ben öt szakosztály és az egyetemi osztály működött, mintegy 4000 fős tagsággal. 2012 elején az Egyesület létszáma sajnos alig haladja meg a 3000 főt, de az öt szakosztály és az egyetemi osztály mellett egy területi osztály is működik.

Az Öntészeti Szakosztályt az OMBKE választmányában 2000–2004 között három fő, azt követően két fő képviseli, a mindenkori szakosztályelnök és szakosztálytitkár.

Lényeges változás volt az egyesület életében, hogy 1999-ben közhasznú szervezetté alakult.

3.2. Az évtized szakosztályi történései

A szakosztály fennállásának hatodik évtizedében is gazdag programot bonyolított. Igyekszünk minden lényegest sorra venni tevékenységünk teljes körű bemutatásához.

Szervezeti élet, tevékenységek

Kijelenthetjük, mindegyik megválasztott szakosztály-vezetőség az alapszabály szellemében működött. A helyi szervezetek és szakcsoportok közreműködésével

szervezte rendezvényeit, összejöveteleit, s gondoskodott arról, hogy a választmány által szervezett rendezvényeken is megfelelő szakosztályi részvétel legyen. A választott vezetőségek mindenkor képviselték az öntészet szakmai érdekeit, segítették a kohászat társadalmi megbecsülésének erősítését, támogatták a kohászati szakképzés és szakoktatás fejlesztését.

Taglétszám

Az elmúlt évtizedben, az előző időszakokhoz hasonlóan, folytatódott a szakosztály létszámának szerencsére lassuló csökkenése. 2010-ben ugyan volt egy szerény növekedés, de ez nem ellensúlyozza az egyesület egészére is jellemző változást. Mindeközben a tagság átlagéletkora folyamatosan nőtt, de nálunk még nem következett be az, ami egyesületi szinten, a nyugdíjasok létszáma 2011-ben még nem érte el az 50%-ot.

Az adott időszakra eső ciklusok minden szakosztály vezetősége egyik legfontosabb feladatának tartotta a tagmegújító, tagszervező tevékenységet, különös tekintettel az új, fiatal tagok felvételére. Minden évben legalább egyszer, a helyi szervezetek bevonásával, áttekintettük a taglétszám alakulását, tervet dolgoztunk ki lehetséges új tagok felkutatására és felvételére. Erőfeszítéseink ellenére utánpótlásunkat szinte kizárólag az egyetemen végzettek jelentették. Röviden a tévyszámok: 2001. december 31-én 423 fő volt a taglétszámunk, ami 2011. december 31-ére sajnos 298 főre csökkent. Az okok nem ismeretlenek, csökkenő hazai öntvényigény, csökkenő öntészeti tevékenység, a szakirányú felsőfokú végzettségűek csökkenő száma, azaz az új tagok felvételi lehetőségének csökkenése s az egyre idősödő tagság.

Tagdíjfizetés

Az egyesülethez tartozás egyik fontos ismérve, hogy a tagság milyen arányban fizeti az esedékes tagdíjat.

2002-ben az éves rendes tagdíj 3600 Ft/fő volt, míg 2012-ben ez már 9600 Ft/fő. Természetesen a nyugdíjasok és a felsőfokú oktatásban részt vevő tagtársaink ennek jelentősen kisebb hányadát fizették. A tagdíjfizetési morál átlagos, egyesületi és szakosztályi szinten is rendszerint 90% feletti, de 2011-ben ez az arány 97%-os, eddig soha nem tapasztaltan magas volt. Az Öntészeti Szakosztály tagdíjfizetése nagyjából megfelelt az egyesületi szintű befizetéseknek.

Fontos tudni, hogy az OMBKE alapszabálya szerint minden tagdíjat fizető egyesületi tag alanyi jogon, ingyen kapja a Bányászati és Kohászati Lapok (BKL) száma-ait. Azt is tudni kell, hogy választmányi döntés alapján a helyi szervezetek a befizetett éves tagdíj 30%-át tevékenységük, rendezvényeik finanszírozására fordítják.

3.3. A szakosztály-vezetőség és az ügyvezetés tevékenysége

A 2002–2012 közötti időszakban négy választott szakosztály-vezetőség követte egymást és szervezte a szakosztályi életet.

2000–2004 között *dr. Sohajda József* elnök, *dr. Palásti Károly* alelnök, *Katkó Károly* titkár és *Kővágó Zoltán* titkárhelyettes vezetésével 15 fős vezetőség irányította a munkát, akik az alapszabály szerint kiegészültek a helyi szervezeti és szakcsoport elnökökkel és titkárokkal, további 29 fővel.

2004 és 2007 között *dr. Sohajda József* elnök, *dr. Hatala Pál* alelnök, *Katkó Károly* titkár és *Sándor Balázs* titkárhelyettes vezetésével, 15 fő választott kép-

■ A leköszönő és az új szakosztály-vezetőség tagjai a csepeli Árvay csárda kertjében (2007)

viselővel, valamint 20 fő helyi szervezeti és szakcsoport elnökkel, titkárral működött a Szakosztály.

2007–2010 között a Szakosztály elnöke *dr. Sándor József*, alelnöke *dr. Hatala Pál*, *Katkó Károly* és *Pordán Zsigmond*, titkára *Pivarcsi Szabolcs* (fél évig), majd *Szalai Attila*, titkárhelyettese pedig *Sándor Balázs* és *Svidró Péter* volt. Munkájukat 19 választott képviselő, valamint 18 helyi szervezeti és szakcsoport elnök és titkár segítette.

2010-től a Szakosztály elnöke *Katkó Károly*, alelnöke *dr. Hatala Pál*, *Szombatfalvy Rudolf* és *dr. Takács Nándor*, titkára *dr. Fegyverneki György*, titkárhelyettese *dr. Lukács Sándor* és *Szombatfalvy Anna*. Munkájukat 16 választott képviselő, valamint 19 helyi szervezeti és szakcsoport elnök és titkár segítte.

A 2000-ben megválasztott szakosztály-vezetőség fogalmazta meg, hogy a lehetőségekhez képest rendszeresen segíti a helyi szervezeteket és a szakcsoportokat anyagiakkal, lehetőséget teremtve ezzel arra, hogy évente legalább két összejövetelt tudjanak tartani. Ők döntöttek arról is a megelőző évek tapasztalata alapján, hogy ezentúl két évente szervezik meg a Magyar Öntészeti

Szövetséggel közösen a Magyar Öntőnapokat mint nagyrendezvényt, mégpedig az Egyesület által ugyancsak két évente rendezendő Bányász–Kohász–Erdész Találkozók közötti években. Ők voltak azok is, akik felvállalták, hogy minden év februárjában Bányász–Öntész Bált szervezzenek a Bányászati Szakosztály borsodi helyi szervezetével közösen. A bál neve 2010-től Bányász–Kohász–OMBKE Bál.

A tízéves ciklus valamennyi szakosztály-vezetősége kiemelten fontosnak tartotta, hogy a szakosztály tagsága részt vegyen további egyesületi rendezvényeken is, így a Bányász–Kohász–Erdész Találkozók, a tavaszi Bányászati, Kohászati és Földtani Konferenciákon, melyeket az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) szervez, a soros OMBKE küldöttgyűléseken, a májusi budapesti Hungexpo Szakmai Napokon, a szeptemberi selmeci Szalamander-felvonulásokon és a decemberi Szent Borbála-ünnepségeken.

A szakosztály vezetősége ebben az időszakban minden évben négy, összesen 38 vezetőségi ülést tartott. Volt vezetőségi ülés Mosonmagyaróváron a Polgármesteri Hivatal vendégeként és a

Kühne Zrt.-nél, Kupon a Ferro Öntöde Kft.-nél, Szegeden a Szegedi Öntöde Kft.-nél kétszer is, a Miskolci Egyetemen, összekötve az Egyetemi Osztály szakmai napján való részvétellel, Tatabányán a P-Metál Kft. vendégeként, Diósgyőrben a Diósgyőri Öntöde Kft., Apcon az Alu-Block Kft. vendégeként (ahol ekkor ünnepelték a helyi szervezet alapításának 40. évfordulóját), Győrben a NEMAK Kft.-nél és legutóbb *dr. Bakó Károly* tiszteleti tag vendégeként a Somlón.

A szakosztály választott vagy delegált tagjai az OMBKE Választmánya mellett működő állandó vagy eseti bizottságok munkájában is részt vettek az alábbiak szerint:

Alapszabály bizottság:

dr. Havasi László, *dr. Hatala Pál*, jelenleg *dr. Takács Nándor*;

Érembizottság:

Lantos István, *Dózsa Sarolta*, jelenleg *Éger László*;

Környezetvédelmi és hulladékhasznosítási bizottság:

Szombatfalvy Rudolf társelnök;

Ellenőrző bizottság:

Dózsa Sarolta, jelenleg *Szombatfalvy Rudolf* elnök;

Nemzetközi kapcsolatok és határon túli magyarok bizottsága:

dr. Takács Nándor, *dr. Vörös Árpád* elnök. 2007-ben a bizottság megszűnt;

Etikai bizottság:

Pornói Sándor, jelenleg *dr. Bakó Károly* elnök;

Jogi- és érdekvédelmi bizottság:

Jagicza István. 2004-ben a bizottság megszűnt;

Iparpolitikai bizottság:

Pordán Zsigmond, jelenleg *dr. Pintér Richárd*;

Oktatási bizottság:

dr. Lengyel Károly elnök, jelenleg *dr. Lukács Sándor*;

Ifjúsági bizottság:

Sándor Balázs, jelenleg *dr. Lukács Sándor* elnök;

Történeti bizottság:

Mikus Károlyné, *dr. Lengyelné Kiss Katalin*, *Ónodiné Kozma Erzsébet*, *Bán Attila*, jelenleg: *Karancz Ernő*;

Fenntartható fejlődés bizottsága:

jelenleg *dr. Sohajda József*;

Tiszteleti tagok és szeniorok tanácsa:

dr. Pilissy Lajos.

3.4. Helyi szervezetek, szakcsoportok

2002-ben szakosztályunkban nyolc helyi szervezet (az Apci, a Budapesti, a Csepeli, a Diósgyőri, a Mosonmagyaróvári, az Orosházi, a Székesfehérvári és a Sátoraljaújhelyi) és két szakcsoport (a Mintakészítő és az Öntésztörténeti és Múzeumi) működött, közülük a Mosonmagyaróvári helyi szervezet ún. vegyes regionális szervezetként. Az öntészek mel-

A továbbiakban helyi szervezeteink és szakcsoportjaink megválasztott elnökeit és titkárait soroljuk fel:

Apci helyi szervezet:	elnök:	<i>Demeter Lajos</i>	2000–
	titkár:	<i>Rigó Róbert</i>	2000–
Budapesti helyi szervezet:	elnök:	<i>Csire István</i>	2000–2004
		<i>Dr. Ládai Balázs</i>	2004–2010
		<i>Szalai Attila</i>	2010–
	titkár:	<i>Kővágó Zoltán</i>	2002–2007
		<i>Szalai Attila</i>	2007–2010
		<i>Dr. Lukács Sándor</i>	2010–
Csepeli helyi szervezet:	elnök:	<i>Pintér Zoltán</i>	2000–2004
		<i>Éger László</i>	2004–2007
		<i>Vida Zoltán</i>	2007–2010
		<i>Fodor Krisztina</i>	2010–
	titkár:	<i>Éger László</i>	2000–2004
		<i>Vida Zoltán</i>	2004–2007
		<i>Fodor Krisztina</i>	2007–2010
		<i>Berecz Tamás (vasas)</i>	2010–
		<i>Laczi Sándor (fémcs)</i>	2010–
Diósgyőri helyi szervezet:	elnök:	<i>Sipos István</i>	2000–2010
		<i>Majkut Albert</i>	2010–
	titkár:	<i>Dr. Simon Sándorné</i>	2000–2004
		<i>Csehil György</i>	2004–2007
		<i>Farkas Gábor</i>	2004–2010
		<i>Székács Zoltán</i>	2010–

lett a helyi szervezet tagjai fémkohászok voltak. 2010. március 19-i tisztújításukkor 2007-ben elhunyt tiszteleti tagunk emlékére felvették a „Ferencz István Észak-dunántúli Regionális Kohász Szervezet” nevet.

Elmondható, hogy a rendszerváltozást követő évtizedhez viszonyítva ezekben az években egyik legnagyobb eredményünk az volt, hogy egy kivétellel sikerült megőrizni, életben tartani a helyi szervezeteket és szakcsoportokat. 2007-ben személyi változás, valamint a támogató Alföldi Kohászati és Gépipari Rt. gazdasági nehézségei miatt egyedül az Orosházi helyi szervezet szűnt meg. Az elmúlt évtizedről az is elmondható, hogy szinte mindegyik helyi szervezet és szakcsoport éves, írásban lefektetett program szerint tevékenykedett.

Mosonmagyaróvári helyi szervezet:	elnök:	<i>Ferencz István</i>	2000–2007
		<i>Pivarcsi László</i>	2007–
	titkár:	<i>Tóth Károly</i>	2000–
Orosházi helyi szervezet:	elnök:	<i>Sztvorecz Judit</i>	2000–2004
		<i>Silye Angéla</i>	2004–2007
	titkár:	<i>Sovány György</i>	2000–2004
		<i>Hajdú András</i>	2004–2007
Sátoraljaújhelyi helyi szervezet:	elnök:	<i>Szabó Richárd</i>	2000–
	titkár:	<i>Magyar Zoltán</i>	2000–2004
		<i>Csehi Tibor</i>	2004–2007
		<i>Varga László</i>	2007–2010
		<i>Csóke Péter</i>	2010–
Székesfehérvári helyi szervezet:	elnök:	Dr. Palásti Károly	2000–
	titkár:	<i>Szarka István</i>	2000–2004
			2007–2010
		<i>Lados Mónika</i>	2004–2007
		<i>Horváth Anita</i>	2010–
Mintakészítő szakcsoport:	elnök:	<i>Poteczin Imre</i>	2000–
	titkár:	<i>Buzgó Béla</i>	2000–
Öntészettörténeti és Múzeumi szakcsoport:	elnök:	<i>Szántai Lajos</i>	2000–2004
		Ó.né Kozma Erzsébet	2004–2010
		Karancz Ernő	2010–
	titkár:	Mikus Károlyné	2000–2010
		Bán Attila	2010–

3.5. Szakosztályi kapcsolatok

Kapcsolat az OMBKE titkárságával

A szakosztály szűkebb vezetősége (ügyvezetése) folyamatosan, szinte 2–3 hetes gyakorisággal megfordul az egyesület központjában a rendezvények, kirándulások, szakmai napok szervezésekor, a taglétszám ellenőrzésekor és az évvárás feladatainak megbeszélésekor.

Fontos megemlíteni, hogy az alapszabály szerint biztosított létszámban veszünk részt a választmányi üléseken, és megjelenünk a társszakosztályok tudomásunkra jutott rendezvényein is.

Kapcsolat a Magyar Öntészeti Szövetséggel

Az Öntészeti Szakosztály egyik legfontosabb segítője, támogatója a Magyar Öntészeti Szövetség (MÖSZ). Ennek a kapcsolatnak szervezeti kereteit az 1999. december 8-án aláírt együttműködési szerződésben fogalmazták meg az érintett felek: legfontosabb feladatként vállalták a szervezetek vezetői az egymás tevékenységének kölcsönös segítségét, támogatását, közös rendezvények szervezését, egymás dolgairól, feladatairól a tájékoztatást, egymás vezetőségi ülésein a kölcsönös részvételt, az öntészet szakmai érdekeinek feltárását, széles körű ismertetését, a szakmai oktatás-

sal és képzéssel kapcsolatos feladatok összehangolását, együttes végzését.

Ez a kapcsolat a kezdetektől szoros volt, és jelenleg is jól működik. Elmondhatjuk, hogy az immár több mint 12 éve aláírt és működő szerződés alapján egyeztetett tevékenység komoly és biztos segítséget nyújt szakosztályunknak. Nem elhanyagolandó tény, hogy a MÖSZ-ben a tagvállalatok és társaságok vezetői, vezető munkatársai szinte teljes létszámban egyesületi tagok is.

A két évente tartott Magyar Öntőnapokat Szakosztályunk a MÖSZ-szel közösen, tagvállalatainak hathatós segítségével egyre eredményesebben szervezi. A rendezvénysorozatról bővebben a 4. fejezetben olvashatunk.

Kapcsolat az Öntödei Múzeummal

Legyen vagy változzon bármikor és bármire is a neve, a Szakosztály tagjainak az Öntödei Múzeum a szakma szentélye marad. Szakmánk emlékeinek, hagyományainak őrzőjeként, megmaradt emlékhelyeként, sok-sok rendezvény, kiállítás helyszínéül mindig is féltett otthonunknak tekintettük.

Az elmúlt tíz évben, kérésre vagy kéretlenül is, szinte felsorolhatatlan alkalommal és módon segítette a szakosztály és tagsága a múzeum saját és szakmánkkal kapcsolatos rendezvényeinek szervezését, kiállításainak megvalósítását egyesületi tagként, szakosztályként, kétkezi munkával és lehetőség szerint anyagiakkal egyaránt.

A múzeumban tartottuk szakosztályunk alapításának 50. és most a 60. évfordulójára szervezett emlékülésünket és kiállításunkat, de az elmúlt évtized 38 szakosztályvezetőségi ülése közül 21-nek is a múzeum volt a helyszíne. A Budapesti helyi szer-

vezet és az Öntészettörténeti és Múzeumi szakcsoporth, ha nem ki-rándulást szerveztek, szinte minden összeövetelüket itt tartották.

A szakosztály otthonává lett a múzeum. Ehhez természetesen partnerként kellett a múzeum vezetője és kollektívája. Szívünkhoz való közelsége és fontossága, és nem utolsósorban a bekövetkezett változások miatt az Öntödei Múzeumban történt események felsorolására külön fejezetet szenteltünk (lásd a 9. fejezetet).

Kapcsolat a fiatalokkal

Az egyesület és a szakosztály jövője szempontjából is rendkívül fontos, hogy az egyetemről, főiskoláról kikerülő és az öntödei szakmában munkát vállaló fiatalokat meg tudjuk nyerni tagjainkká. Ez a mindenkor szakosztály-vezetőségnek egyik legfontosabb és állandóan visszatérő feladata: bevonni őket a szakosztály és a helyi szervezetek munkájába, s a rendezvényeken, szakmai napokon számukra szereplési lehetőségeket biztosítani.

Az elmúlt tisztújítások során minden alkalommal tudatosan kerültek a vezetőségbe olyan fiatalok, akiknek megvoltak a kapcsolataik az egyetemistákkal és főiskolásokkal. A 2004-es választás során pedig ismét megalakult a választmány mellett működő Ifjúsági Bizottság, ahová szakosztályunk vezetősége is delegált tagot. A 2010-es ciklustól pedig a bizottság vezetője szakosztályunk vezetőségének tagja.

Szinte minden szakosztályi rendezvényen kiemelten foglalkoztunk az öntészeti cégeknél dolgozó, valamint az Egyetem Öntészeti Tanszékén és a Dunaújvárosi Főiskolán tanuló fiatalokkal. Minden évben volt kapcsolatunk a valetáló egyetemistákkal és főiskolásokkal, anyagilag is támogattuk őket, sőt a szakosztály évről-évre rendezvényeire többször is meg-

hívást kaptak. Az ún. nagyrendezvényeinken minden esetben bevontuk őket a szervezésbe, így lehetőséget kaptak a szakosztály tagjaival és az öntészeti vállalkozások vezetőivel való ismerkedésre.

Fiatal szakembereink az elmúlt tíz év alatt részt vettek mind az öt öntőnap szakmai és társasági programjainak szervezésében és lebonyolításában, sőt minden alkalommal volt diák- és doktoranduszszekció, ahol előadásaikkal szerepelhettek. A már említett lil-lafüredi bálon is találkozhattunk velük, minden alkalommal tudtak ún. egyetemista asztaltársaságot szervezni. Az 50 éves a szakosztály ünnepi rendezvényre külön 12 fős egyetemista csapatot hívtunk meg. A szakosztályi fiatalok 2002-ben szervezett erdélyi körutazását anyagilag is támogattuk.

A Közép-európai Öntészeti Kezdeményezésen (MEGI) belül szakosztályunk javaslatára ifjúsági tagozat jött létre, s 2005-ben újra megalakult a szakosztály Ifjúsági Bizottsága is. 2005 júliusában, augusztusában tagjai hozták rendbe a selmecbányai professzorsírok közül Péch Antal sírkertjét. Tagjai közül többen részt vettek 2006-ban a Miskolci Egyetem Anyagtudományi Szakmai Napján, ahol előadásokat is tartottak. Említést érdemel a Múzeumok éjszakáján való többszöri szervezői részvételük és szereplésük az Öntödei Múzeumban. 2007. április végén a szakosztály budapesti helyi titkárának szervezésében tartották meg Bodajkon a XVIII. Selmeci Diáknapokat. Örömmel tapasztalta azt is a vezetőség, hogy a 2007-es, de főleg a 2010-es választásokon sok fiatal került be a helyi szervezetek és a szakosztály vezetőségébe.

A fiatal szakemberekkel való foglalkozás kézzelfogható eredménye, hogy a 2009-es és a 2011-es magyar öntőnapokon fel-

tűnően sok fiatal vett részt, és tartott szakmailag is magas szintű előadást. A 2009-es tapolcai öntőnapokon hangzott el a MÖSZ elnökének, dr. Sohajda Józsefnek az a megállapítása, hogy szakosztályunkban jó úton halad a nemzedékváltás.

Összegezve elmondható, hogy ebben az évtizedben 49 új fiatal taggal bővült a szakosztály, 32 új fiatal került be a szakosztály és a helyi szervezetek vezetőségébe, kialakult a 30–40 évesekből egy 25–30 fős olyan mag, amelyik át tudja venni idősebb kollégáinktól a szakosztály munkáját, vezetését, az egyesületi stafétabotot.

3.6. A szakosztály gazdasági helyzete, támogatóink

A polgári életben nélkülözhetetlen önszerveződéseknek, szakmai szervezeteknek, egyesületeknek a létezéséhez, tevékenységük fenntartásához anyagi feltételekre is szükség van.

Az OMBKE az 1997–98. évi, az egyesületekre vonatkozó törvényi előírások szerint 1999-től nonprofit, bejegyzett közhasznú szervezetként előírt pénzügyi gazdálkodási keretek között, jogilag is elfogadott alapszabállyal működik. Ez a feltétel természetesen nem új, minden szakosztályra vonatkozik, eddig is be kellett tartani az előírt gazdálkodási feltételeket, kereteket.

Az alapszabály 14. § (3) pontja szerint az egyesületen belül a szakosztályok önállóan gazdálkodnak a költségtervben részükre elkülönített és a választmány által jóváhagyott saját bevételükkel. Ez azt jelenti, hogy a szakosztályoknak mindenkor elő kell teremniük a működésükhöz, a lapok kiadásához, a szakosztályi szintű rendezvények költségeinek fedezéséhez, a helyi szervezetek és szakcsoporthok támogatásához szükséges anyagi eszközöket.

Joggal mondhatták az öntészeti szakosztályi vezetőségek az évenkénti beszámolók számszaki adatai alapján, hogy az Egyesület gazdasági-szervezeti keretein belül, az alapszabály adta lehetőségeket kihasználva, a szakosztály gazdálkodása kiegyensúlyozott, körültekintő és eredményes volt az elmúlt évtizedben, minden évet pozitív eredménnyel zárta a szakosztály. A tagdíjbevételekből, a két évente rendezett öntőnapok és az évente rendezett Bányász-Öntész (ma már OMBKE-bál) eredményeiből, valamint a pártoló és támogató vállalatok jelentős anyagi segítségével sikerült az évente tervezett szakosztályi gazdálkodás alapjait megteremteni.

A szakosztály vezetősége az elmúlt évtized minden jelentős rendezvényét az Egyesület keretein belül, nem elhanyagolható hányadukat a MÖSZ-szel közösen rendezte, minden esetben pozitív gazdasági eredménnyel. Ebből adódóan az alapszabály és a választmány által előírt és meghatározott pénzügyi kereteken belül, évenkénti rendszerességgel, jelentős anyagi támogatást juttattunk vissza a helyi szervezeteknek, szakcsoportoknak. Nincs olyan helyi szervezet és szakcsoport, amelyik ne részesült volna támogatásban.

Biztosak vagyunk abban, hogy az Öntészeti Szakosztály nem tudott volna ennyi színvonalas rendezvényt szervezni és lebonyolítani támogatói, szponzorai segítségével nélkül. Ezért az évtizedről szóló beszámolóban név szerint is szerepelnie kell azoknak a cégeknek, vállalkozásoknak, amelyek jelentős mértékben, összességében mintegy 25 M Ft-tal támogattak bennünket. Az anyagi támogatáson túl köszönjük azt az erkölcsi támogatást is, melyet mind az Öntészeti Szakosztály vezetősége, mind a helyi szervezetek maguk mögött tud-

■ Évzáró vezetőségi ülés az Öntödei Múzeumban. Dr. Fegyverneki György titkár, Katkó Károly elnök és dr. Lengyel Károly főtitkár (2011)

hattak. A szakosztályi munkát támogató vállalkozások:

ABM Kuprál Kft.
 Adacast Könnyűfémöntöde Kft.
 Alba-Metall 1991 Kft.
 Alföldi Kohászati és Gépipari Rt.
 Alu-Block Kft.
 Ba & Co Bt.
 Casting Kft.
 Csefém Kft.
 Csepel Metall Vasöntöde Kft.
 Diósgyőri Öntöde Kft.
 Fémalk Zrt.
 Filt-Mix Kft.
 Kludi Szerelvények Kft.
 L-Duplex-Pívó Kft.
 K.+ K.-Vas Kft.
 Magyar Öntészeti Szövetség
 Mofém Kft.
 Motim Zrt.
 Nehézfémöntöde Rt.
 Nemak Győr Kft.
 Nemes Kft.
 Patina Öntöde Kft.
 Pyroven Kft.
 P-Metál Kft.
 Prec-Cast Kft.
 RDX-Redex Kft.
 Salker Kft.
 Szegedi Öntöde Kft.
 TP Technoplus Kft.
 UBP Csepel Vasöntöde Kft.
 A fenti cégek, vállalkozások közül a legtöbbet adók elismerésé-
 ként, az Öntészeti Szakosztály

előterjesztése alapján az OMBKE pártoló tagjaként OMBKE-plakett kítüntetésben részesült:

2004-ben a Fémalk Rt. és dr. Sándor József vezérigazgató;

2005-ben a TP Technoplus Kft. és dr. Lengyel Károly ügyvezető igazgató;

2008-ban az RDX-Redex Kft. és dr. Vörösné dr. Faragó Elza ügyvezető igazgató;

2010-ben a Magyar Öntészeti Szövetség, dr. Sohajda József elnök és dr. Hatala Pál ügyvezető főtitkár;

2012-ben a Nemak Győr Kft. és David Toth ügyvezető igazgató.

3.7. Helyi szervezetek és szakcsoportok 2002–2012 között

Helyi szervezetek létrejöttük évével

1954 Mosonmagyaróvári helyi szervezet
 – 1995-től közös szervezet a fémkohászokkal,
 – 2010-től „Ferencz István Észak-dunántúli Kohász Regionális Helyi Szervezet”
 1958 Csepeli helyi szervezet
 1969 Apci helyi szervezet
 1971 Székesfehérvári helyi szervezet

1972	Sátoraljaúj helyi szervezet	Dr. Takács Nándor	2011	zZS	Török Róbert	2010
		Fodor Krisztina	2012	WA	Tokár Monika	2010
1990	Diósgyőri helyi szervezet	Dr. Sohajda József	2012	zZS	Tóth Judit	2010
1994	Budapesti helyi szervezet				Hertelendi Ákos	2011
1998	Orosházi helyi szervezet (megszűnt 2008-ban)	Rövidítések:			Berecz Tamás	2011
		DM: Debreczeni Márton-emlékérem;			Fóris Imre	2012

Szakcsoportok

1952	Mintakészítő
1973	Öntésztörténeti és műzeumi

KA: Kerpely Antal-emlékérem;
MS: Mikovinyi Sámuel-emlékérem;
SV: Sóltz Vilmos-emlékérem;
SzZs: Szentkirályi Zsigmond-emlékérem;

Az Egyesülethez való hűséget évről évre a küldöttgyűlésen átadott Sóltz Vilmos-emlékéremmel ismeri el a Választmány.

3.8. 2002-2012 között kitüntetett öntész szakemberek

Tiszteleti tag

Lantos István	2002
Dr. Vörös Árpád	2003
Dr. Sándor József	2005
Dr. Bakó Károly	2006

Szent Borbála-érem

Dr. Bakó Károly	2002
Dr. Macher Frigyes	2003
Dr. Pilissy Lajos	2004
Dr. Lengyel Károly	2005
Dr. Vörös Árpád	2005
Dr. Sándor József	2006
Dr. Sohajda József	2006
Kovács László	2007
Katkó Károly	2008
Szombatfalvy Rudolf	2009
Dr. Hatala Pál	2010
Dr. Lengyelné Kiss Katalin	2011
Dr. Takács Nándor	2012

OMBKE-emlékérem

Dr. Sándor József	2002	KA
Katkó Károly	2002	SV
Dr. Sohajda József	2002	KA
Poteczin Imre	2003	KA
Demeter Lajos	2004	SzZs
Kővágó Zoltán	2004	zZS
Csire István	2005	DM
Szombatfalvy Rudolf	2006	KA
Dr. Lengyel Károly	2007	KA
Katkó Károly	2007	zZS
Vida Zoltán	2007	zZS
Dr. Ládai Balázs	2008	zZS
Dr. Hatala Pál	2009	zZS
Dr. Lengyelné Kiss Katalin	2009	MS
Pivarcsi László	2010	zZS

zZS: z. Zorkóczy Samu-emlékérem;
WA: Wahlner Aladár-emlékérem

OMBKE-emlékplakett

Dr. Simon Sándorné	2002
Stokker Kálmán	2003
Szarka István	2004
Vida Zoltán	2004
Huszics György	2005
Katkó Károly	2005
Dr. Lukács Sándor	2006
Sándor Balázs	2006
Dózsa Sarolta	2006
Éger László	2007
Tóth Károly	2007
Sipos István	2008
Dr. Fegyverneki György	2009
Szombatfalvy Anna	2010
Szabó Gábor	2011
Dobóczki István	2012
Demeter Lajos	2012

OMBKE-oklevél

Sztvórecz Judit	2003
Csehil György	2004
Fodor Krisztina	2004
Galambos Sándor	2004
Laki József	2005
Molnár Dániel	2005
Püspöki Erzsébet	2005
Szabó Gábor	2005
Laci Sándor	2006
Sőregi Csaba	2006
Stán Györgyné	2006
Szombatfalvy Anna	2006
Rigó Róbert	2007
Svidró Péter	2007
Szalai Attila	2008
Farkas Gábor	2009
Bán Attila	2010

Sóltz Vilmos-emlékérem

60 éves egyesületi tagságért

Bánky Gyula	2007
Dr. Pilissy Lajos	2008
Görög Márton	2009
Imre János	2009
Gál Zoltán	2010
Györgyey Illés	2010
Dr. Kálmán Sándor	2010
Dr. Kovács Dezső	2010
Kovács László	2010
Buzánszky Albin	2011
Gremesperger Mihály	2011
Theobald János	2011
Szilágyi Imre	2012

Sóltz Vilmos-emlékérem

50 éves egyesületi tagságért

Szilágyi Imre	2002
Weingartner Pál	2002
Karancz Ernő	2003
Szj Zoltán	2003
Belicza Ádám	2005
Tarján Béla	2005
Baráz András	2007
Fábián Béla	2007
Gallai Lajos	2008
Mikus Károly	2008
Dr. Szili Sándor	2008
Dr. Vörös Árpád	2008
Dr. Vörösné dr. Faragó Elza	2008
Bene Imre	2009
Vitányi Pál	2009
Rajczy András	2010
Szende György	2010
Grünwalszky Károly	2011
Imre Gyula	2011
Sebők Mihály	2011
Vida Zoltán	2011
Árkovits Elemér	2012

Sóltz Vilmos-émlékérem**40 éves egyesületi tagságért**

Árkovits Elemér	2002
Schlanger András	2002
id. Virág Ferenc	2002
Wodelák Béla	2002
Csire István	2003
Solymosi Tibor	2003
Mühl Nándor	2003
Dr. Bakó Károly	2004
Göbolyös Károly	2004
Stokker Kálmán	2004
Szegvári József	2005
Villányi István	2005
Dr. Bokor Ferenc	2006
Megyei József	2006
Dr. Tóth Antal	2006
Dr. Dudás Gyula	2007
Mikus Károlyné	2007
Dr. Polgár László	2007
Sipos István	2007
Fogarasi Béla	2008
Dr. Kovács Tibor	2008
Rózsa Jenő	2008
Szombatfalvy Rudolf	2008
ifj. Virág Ferenc	2008
Bodolai József	2009
Csehil György	2009
Lathwesen László	2009
Szegedi-Maszák Tibor	2009
Tóth Andrásné	2009
Zombori György	2009
Dr. Ládai Balázs	2010
Dr. Lengyel Károly	2010
Szatmári Elek	2010
Vígh József	2010
Czomba Imre	2010
Balog András	2011
Hollósi Béla	2011
Dr. Hatala Pál	2011
Jagicza István	2011
Huszics György	2011
Pencz Péter	2011
Dr. Lengyelné Kiss Katalin	2011
Tóth László	2011
Solt Péter	2011
Katkó Károly	2012
Kuczogi Gyula	2012
Mattyasovszky Miklós	2012
Dr. Sándor József	2012
Szablyár Péter	2012

„OMBKE Öntészeti Szakosztályért” sorszámozott érem

1. Dr. Pilissy Lajos	2002
2. Dr. Vörös Árpád	2002
3. Horváth László	2002
4. Szombatfalvy Rudolf	2002
5. Szilágyi Imre	2002
6. Csire István	2003
7. Dr. Lengyel Károly	2003
8. Buzgó Béla	2003
9. Pintér Zoltán	2004
10. Buzánszky Albin	2004
11. Tamás Tivadar	2004
12. Dr. Lengyelné Kiss Katalin	2005
13. Dr. Takács Nándor	2005
14. Pornói Sándor	2005
15. Ferencz István	2006
16. Dr. Jónás Pál	2006
17. Éger László	2006
18. Dr. Hatala Pál	2007
19. Péterfalvi Jenő	2007
20. Dr. Sohajda József	2007
21. Pivarcsi László	2008
22. Dr. Halász István (posztumusz)	2008
23. Mikus Károlyné	2008
24. Apci helyi szervezet	2009
25. Katkó Károly	2009
26. Szende György	2009
27. Dózsa Sarolta	2010
28. Fogarasi Béla	2011
29. Tóth Károly	2011
30. Sipos István	2012
31. Bán Attila	2012
32. Csukásné Kővári Etelka	2012

3.9. Elhunyt tagtársaink 2002–2012 között

Árva László, okl. km.
Bakos János, vasöntő, géplakatos
Balog András, kohász technikus
Benyovszky Móríc, okl. gm., tiszteleti tag

Cseh Miklós, okl. km.
Deák Attila, okl. km.
Dolezsán Ferenc, öntőtechnikus
Fábián Béla, okl. km.
Ferencz István, okl. km., tiszteleti tag
Frick Ottó, gépipari technikus
Gallai Lajos, okl. km.
Gombár János, okl. kohász üm.
Dr. Gönczy Ilona, jogász
Dr. Halász István, okl. km.
Dr. Havasi László, okl. km.
Horváth László, okl. km., tiszteleti tag
Dr. Horváth Ferenc, okl. km.
Jánossy Kázmér, okl. km.
Kálmán Béla, okl. km.
Lantos István, okl. km., tiszteleti tag
Dr. Macher Frigyes, okl. km., tiszteleti tag
Máté György okl. gm.
Megyei József, okl. km.
Mészáros István, okl. km.
Mészáros József, munkavédelmi vezető
Móroc Lajos, vasöntő
Murányi János, okl. km.
Nagy Tamás, okl. villamosmérnök
Nemes Sándor, mintakészítő szakmunkás
Dr. Nándori Gyula, okl. km., tiszteleti tag
Nyizsnányánszky Tibor, okl. km.
Óvári László, okl. km.
Pataki Ferenc, okl. km.
Dr. Polgár László, okl. km.
Rózsa Jenő, okl. km., okl. vill. mérnök
Schmidt Ottó, okl. km.
Dr. Szabó Lajos, okl. km.
Szy Géza, okl. km.
Tarján Béla, okl. km.
Tatár Sándor, jogász
Tibiássy Béla, okl. km.
Vajda Pál, okl. km.
id. Virág Ferenc, öntőtechnikus
Weingartner Pál, okl. kohász üm.
Wodelák Béla, okl. km.

